

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Науки про Землю»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 103 Науки про Землю
галузі знань 10 Природничі науки
Кваліфікація: бакалавр з наук про Землю, організатор
природокористування

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Херсонського державного університету

Голова вченої ради ХДУ

професор Володимир ОЛЕКСЕНКО

(протокол № 12 від «25» 06 2020 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з «06» 07 2020 р.

Ректор Херсонського державного університету

професор Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

(наказ № 627-Д від «06» 07 2020 р.)

Херсон, 2020 рік

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Науки про Землю» з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів.

Освітньо-професійна програма розроблена відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ № 730 від 24.05.2019).

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою у складі:

Гарант освітньо-професійної програми:

Котовський Ігор Миколайович – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри екології та географії.

Члени робочої групи:

Пилипенко Ігор Олегович, доктор географічних наук, доцент, декан факультету біології, географії і екології;

Омельченко Наталія В'ячеславівна, кандидат географічних наук, старший викладач, заступник декана з навчальної роботи та практики;

Давидов Олексій Віталійович, кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри екології та географії, ХДУ;

Охременко Ірина Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри екології та географії, ХДУ;

Павлик Анастасія Павлівна, студентка факультету біології, географії та екології спеціальності 103 Науки про Землю, голова студентської профспілки факультету;

Майба Анна Миколаївна, студентка факультету біології, географії та екології, Голова комітету з питань внутрішніх комунікацій, запобігання асоціальним явищам та пропаганди здорового способу життя;

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонського державного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Кіріяк Юрій Петрович - к. с-г. н., начальник Херсонського обласного центру з гідрометеорології

2. Букарева Світлана Анатоліївна – к. геогр. н., викладач Херсонського гідрометеорологічного технікуму, ОДЕКУ

1. Профіль освітньо-професійної програми «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Херсонський державний університет, факультет біології, географії і екології, кафедра екології та географії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр з наук про Землю, організатор природокористування
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Науки про Землю», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Серія НД № 2288938 До 1 липня 2026 р.
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, EQ-EHEA – перший цикл, EQFLLL – 7 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2 роки
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairEcologyGeography.aspx
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі наук про Землю та практичні проблеми в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук про Землю і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань,	10 Природничі науки 103 Науки про Землю

спеціальність, спеціалізація)	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері наук про Землю та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Основним фокусом освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі міцні знання для виконання професійних завдань та обов'язків виробничого, інноваційного характеру в галузі Природничої науки. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку сфери використання природних ресурсів, робити акцент на здобутті навичок та знань у сфері організації природокористування, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшого навчання та кар'єрного зростання
Особливості програми	Програма дає можливість отримання подвійного диплому в рамках діючих угод про співпрацю університету з провідними зарубіжними освітніми закладами, стажування на підприємствах, в організаціях. Освітньо-професійна програма узгоджена із програмою реалізації міжнародного проекту Tempus Project 543681-TEMPUS-1-2013-1-DE-TEMPUS-JPHES
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	3111 Асистент геолога; 3111 Асистент гідрогеолога; 3111 Асистент геохіміка; 3212 Технік-лаборант (хімічні та фізичні дослідження); 3111 Технік (природознавчі) науки; 3212 Інспектор з охорони природи; 3111 Технік-геолог; 3111 Технік – гідрогеолог; 3111 Технік – гідролог; 3111 Технік – картограф; 3439 Організатор природокористування; 1411 Менеджер з використання водних ресурсів; 1412 Менеджер з природокористування; 3449 Інспектор з охорони природно-заповідного фонду.
Подальше навчання	Можливість навчання за програми: 8 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, практика із використанням загально- та спеціально-наукових методів (просторового аналізу, економічних, соціологічних). Комбінація лекцій, практичних занять, розв'язування ситуаційних завдань, тренінгів, кейсів, виконання проектів, дослідницьких робіт
Оцінювання	Усне та письмове опитування; тестовий контроль; презентація робіт з наук про Землю; захист кваліфікаційної роботи; заліки, екзамени. Оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно, а також зараховано, не зараховано), 100-бальною та шкалою ЕКТС (А, В, С, D, E, F, FX). Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та

	проводиться відповідно до встановлених процедур
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умов недостатньої інформації.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>K03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>K04. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>K05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>K06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>K07. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>K08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>K09. Здатність працювати в команді.</p> <p>K10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності.</p> <p>K11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.</p> <p>K12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>K13. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему.</p> <p>K14. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер.</p> <p>K15. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>K16. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер.</p> <p>K17. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.</p> <p>K18. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.</p> <p>K19. Здатність проводити моніторинг природних процесів.</p> <p>K20. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати.</p> <p>K21. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.</p> <p>K22. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та притаманні їм процеси.</p>
7 – Програмні результати	

Програмні результати навчання	<p>ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.</p> <p>ПР02. Використовувати усно і письмово професійну українську мову.</p> <p>ПР03. Спілкуватися іноземною мовою за фахом.</p> <p>ПР04. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю.</p> <p>ПР05. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження.</p> <p>ПР06. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер.</p> <p>ПР07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер.</p> <p>ПР08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів.</p> <p>ПР09. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу.</p> <p>ПР10. Аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ПР11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.</p> <p>ПР12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації.</p> <p>ПР13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПР14. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю.</p> <p>ПР15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Освітній процес забезпечують 10 докторів наук, професорів; 2 доктори наук, доценти; 21 кандидат наук, доценти; 2 кандидати наук, старших викладачів, 1 старший викладач, 4 викладача.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, основний перелік яких включає: кабінет безпеки життєдіяльності та охорони праці, кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчально-тренінгові лабораторії та кабінети, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 103 Науки про Землю</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ХДУ: http://www.kspu.edu/About.aspx?lang=uk; - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - Херсонський віртуальний університет http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Default.aspx?l=1; - система дистанційного навчання «KSU Online»; - електронна бібліотека http://elibrary.kspu.edu/;

	<ul style="list-style-type: none"> - навчально-методичні комплекси дисциплін; - програми практик
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка бакалаврів за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин
Міжнародна кредитна мобільність	Взаємозамінність залікових кредитів, участь у програмі подвійного дипломування та закордонного стажування (за наявності відповідних угод)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензованого обсягу спеціальності та попередньої мовленнєвої підготовки

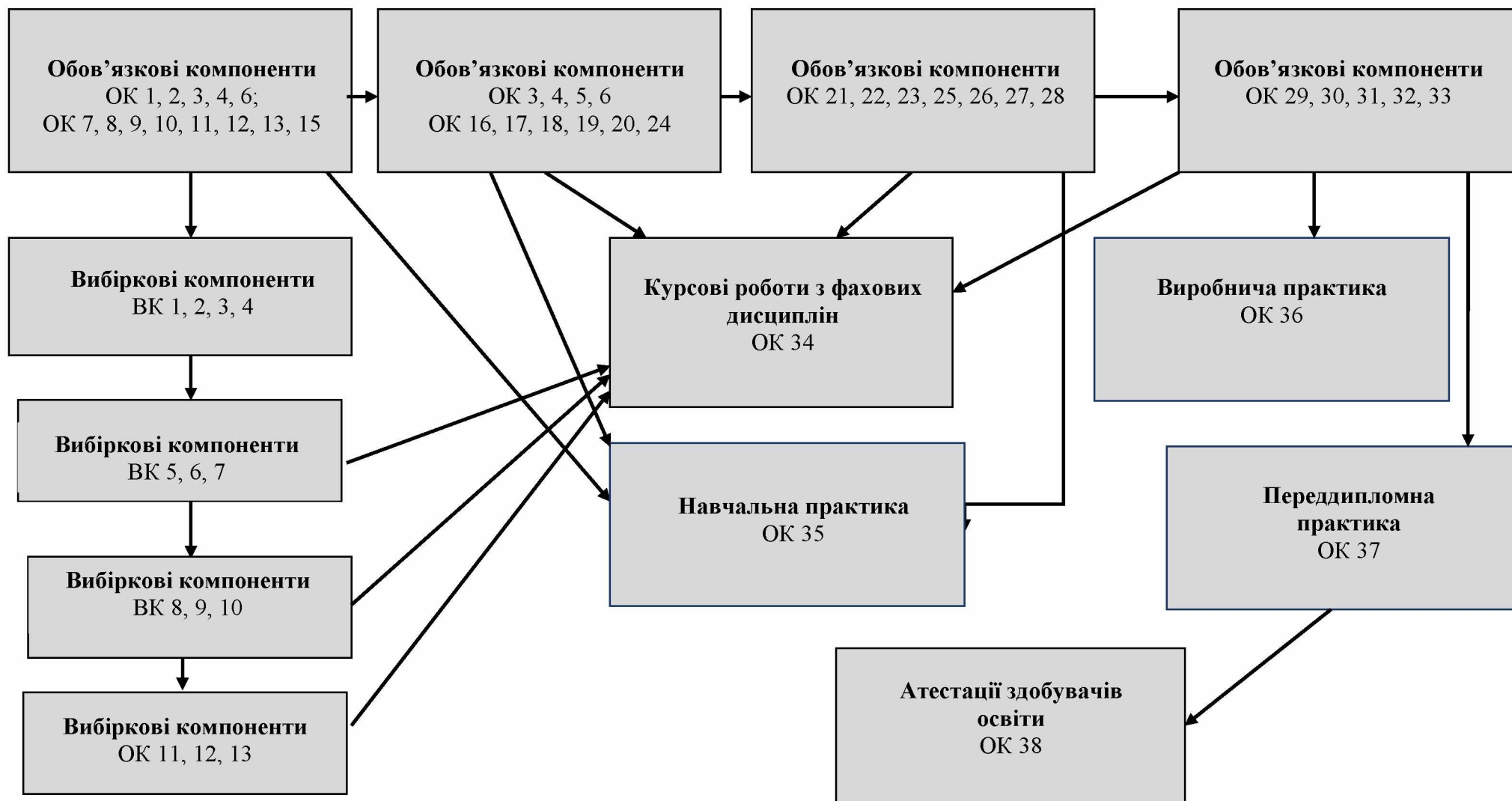
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
1.Обов'язкові компоненти ОК			
ОК 1	Практична філософія	5	екзамен
ОК 2	Історія України та української культури	3	диф. залік
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	диф. залік
ОК 4	Іноземна мова	5	диф. залік
ОК 5	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист) та екологічна безпека	3	диф. залік
ОК 6	Фізичне виховання	3	диф. залік
ОК 7	Загальна геологія	6	диф.залік
ОК 8	Загальне землезнавство	3,5	екзамен
ОК 9	Метеорологія і кліматологія	5	диф. залік
ОК 10	Картографія з основами топографії	4,5	диф. залік
ОК 11	Геоінформаційні системи і технології	4	диф. залік
ОК 12	Фізика з основами геофізики	3	диф. залік
ОК 13	Хімія з основами біогеохімії	3,5	диф. залік
ОК 14	Екологія	3	диф. Залік
ОК 15	Еволюція геосфер Землі	3	екзамен
ОК 16	Історія наук про Землю	3	диф. залік
ОК 17	Загальна гідрологія та океанологія	4	диф. залік
ОК 18	Геоморфологія	4	диф. залік
ОК 19	Ландшафтознавство	3	диф. залік
ОК 20	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	3,5	диф. залік
ОК 21	Академічна доброчесність	3	диф. залік
ОК 22	Соціальна екологія	3	диф. залік
ОК 23	Кількісні методи в географії	3	диф. залік
ОК 24	Дистанційне зондування Землі	3	екзамен
ОК 25	Фізична географія материків та океанів	7	екзамен
ОК 26	Фізична географія України	6	диф. залік
ОК 27	Методи географічних досліджень	10	диф. залік

ОК 28	Моніторинг довкілля	3,5	диф. залік
ОК 29	Моделювання та прогнозування стану довкілля	3,5	диф. залік
ОК 30	Економічна та соціальна географія України	6	екзамен
ОК 31	Організація екологічного управління	3	диф. залік
ОК 32	Нормування антропогенного навантаження на природне середовище	3	диф. залік
ОК 33	Морська геологія та геоморфологія	5	диф. залік
ОК 34	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диф. залік
ОК 35	Навчальна практика	24	диф. залік
ОК 36	Виробнича практика	12	диф. залік
ОК37	Переддипломна практика	1,5	диф. залік
ОК 38	Атестації здобувачів вищої освіти	4,5	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
2. Вибіркові компоненти освітньої програми			
ВК 1	Дисципліна вільного вибору 1	4	диф. залік
ВК 2	Дисципліна вільного вибору 2	3	диф. залік
ВК 3	Дисципліна вільного вибору 3	3	диф. залік
ВК 4	Дисципліна вільного вибору 4	5	диф. залік
ВК 5	Дисципліна вільного вибору 5	5	диф. залік
ВК 6	Дисципліна вільного вибору 6	5	диф. залік
ВК 7	Дисципліна вільного вибору 7	5	диф. залік
ВК 8	Дисципліна вільного вибору 8	5	диф. залік
ВК 9	Дисципліна вільного вибору 9	5	диф. залік
ВК 10	Дисципліна вільного вибору 10	5	диф. залік
ВК 11	Дисципліна вільного вибору 11	5	диф. залік
ВК 12	Дисципліна вільного вибору 12	5	диф. залік
ВК 13	Дисципліна вільного вибору 13	5	диф. залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

- Дисципліна вільного вибору студента 1:** Основи власного бізнесу;
Соціологія праці;
Соціологія особистості;
Психологія ділового спілкування;
Політичні студії Україна в Європі і Світі;
Історія світової культури;
Економіка природокористування;
Європейські стандарти захисту прав людини;
Правописна компетентність сучасного фахівця.
- Дисципліна вільного вибору студента 2:** за електронним каталогом на віртуальному сайті ХДУ
- Дисципліна вільного вибору студента 3:** за електронним каталогом на віртуальному сайті ХДУ
- Дисципліна вільного вибору студента 4:** Палеоекологія;
Біогеографія
- Дисципліна вільного вибору студента 5:** Рациональне використання природних ресурсів;
Рекреаційна геоморфологія
- Дисципліна вільного вибору студента 6:** Палеогеографія;
Рекреаційна географія
- Дисципліна вільного вибору студента 7:** Основи туризму;
Геоморфологічне картографування
- Дисципліна вільного вибору студента 8:** Геотуризм;
Екологічні проблеми Українського Причорномор'я
- Дисципліна вільного вибору студента 9:** Екологічна геоморфологія;
Туристсько-рекреаційний комплекс України
- Дисципліна вільного вибору студента 10:** Основи геотектоніки;
Охорона вод та атмосферного повітря.
- Дисципліна вільного вибору студента 11:** Методика організації польових досліджень;
Екологічний маркетинг.
- Дисципліна вільного вибору студента 12:** Охорона ґрутів та земних надр;
Основи регіональної політики
- Дисципліна вільного вибору студента 13:** Географія міжнародного туризму;
Палеогеографія четвертинного періоду

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю проходить у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження ступеня із присвоєнням кваліфікації бакалавр з наук про Землю, організатор природокористування.

5.Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8	ВК 9	ВК 10	ВК 11	ВК 12	ВК 13							
ПР 01	+						+	+	+								+	+	+	+		+															+	+	+																			
ПР 02		+	+																																			+	+	+																		
ПР 03				+																																																						
ПР 04					+	+					+	+													+	+																																
ПР 05							+		+								+	+	+	+	+							+																								+						
ПР 06							+	+	+						+	+										+	+																															
ПР 07											+	+	+	+										+	+																																	
ПР 08																												+	+																													
ПР 09									+								+							+																																		
ПР 10							+								+																																											
ПР 11																							+																																			
ПР 12																	+																																									
ПР 13																																																										
ПР 14																																																										
ПР 15																																																										

Гарант освітньо-професійної програми

Ігор КОТОВСЬКИЙ